

Déli Hirlap

Előfizetési és kiedőhivatái: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Könyvtár-É.) 4. Telefonszám: Reggeli este kilenc óráig 232, szombat 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 5 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesváron és vidéken hátha kézbesítés havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZOMBAT / FEBRUÁR 18

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 39. SZÁM

A becsület

Értéke egy önmagunkkal, mint embertársainkkal szemben nagyon devalválódott. Olyan problémája lett ez mai szomorú korunknak, hogy amellyel nemcsak egyházi férfiak és megértő emberbarátok, hanem komoly, tudós szociológusok is foglalkoznak. A lélek és a becsület szeretete, cselekedeteink következményeinek lelkiismeretes mérlegelése azok a zsinormértékek, amelyek kivetése esetén nem tántorodhatunk el az igaz élettől, a becsület és tisztesség egyenes útjáról nem térhetünk le. A megbomlott világrendben az egyén is felrugta azokat az erkölcsi törvényeket, amelyeket évszázadokon keresztül kötelezőnek tartott magára nézve. A világháborút befejezték nagy összeomlás úgy találta az emberiséget, mint annak idején az utolsó Cézárak Rómáját, ahol ismeretlen volt az erkölcs és a kötelesség fogalma, ahol csak az élvezeteknek, a ma muló gyönyöreinek éltek. A háborút követett korszak termelte ki a maga pesszimizmus spengleri filozófiáját, ez hozta meg a materialista világmegegyítő eszmék tömkelegének danaosi ajándékát, ez lazította meg a nemzeti és családi együvértartozás érzését és ez hozott sötét dekadenciát az irodalomba és a művészetek minden ágába. A rombolás, a destrukció szomorú megnyilvánulásai ellen fel kell venni a küzdelmet, hogy visszatérhessünk arra a lelki piedesztálra, amelyen megláthatjuk mindezeknek a kicsinyes földi álörömeinek értéktelenségét, hiábavalóságát és bűnös mivoltát. Nem a lemondás morálját hangoztatjuk, nem a köldöknező fakirok bárgyú meditációját prédikáljuk, hanem az örömeink és gyönyörnek régi egészséges és nem dekadens értékére való revalorizálását kívánjuk. Ezt az utat kell követnünk, ha ki akarunk lábolni abból az erkölcsi fertőből, amelynek árnyai itt kísértének közöttünk, a társadalmak és nemzetek életében: politikában, közéletben, irodalomban, művészetekben egyaránt. Ha ezektől megszabadultunk, az egészséges érzékek diadalmas mámorával kezdhetjük meg az alkotás igazi munkáját. Meg kell szünni a könnyelműségnek, mely bűnre esá-

blítja az embereket. Erélyes harcra kell indítani a korrupció ellen, mely megmetyeljezi a lelkeket, mely családok romlását okozza és a becsületesség piszkos fertőjébe taszítja a becsület munkára hivatott embereket. Ebből a hareből és ebből a küzdelemből min-

denkinek ki kell vennie részét, aki a becsületre még ad valamit, akinek a becsület nem lett üresen esengő frázis és aki jobbat, szebbet, nemesebbet akar, mint ami ma van és aki nem akarja azt, hogy késői unokái valamikor úgy emlékezzenek meg erről a kor-

szakról, mint amely csak rombolni tudott a gazdasági és erkölcsi életben egyaránt, de konzerválni a meglevő jót, újat teremteni, nem. A becsület értéke nagyon devalválódott. Ezen a téren van elsősorban szükség valórizálására.

A steglitzzi gyilkosság

Végül nem marad vádlott és a szenzációs per csak a ponyvairóknak jelent hasznot

Berlin, február 16.

A steglitzzi diákker valószínűleg úgy omlik össze, mint valami kártyavár. A steglitzzi villában több mint egy fél év előtt két fiatalember halt meg golyó által. Scheller Günther lőtte a nővére szeretőjét, aztán ő halt meg. Először az volt a feltevés, hogy Schellert Krantz Pál lőtte le, aki szintén kérdve volt a diák hűgának. A tárgyaláson azonban az ügyész el ejtette Krantz Pál ellen a gyilkosság vádját, mert felmerült a valószínűsége annak, hogy Scheller öngyilkosságot követett el. Az ügyész aztán csak

azzal vádolta Krantzot, hogy felbízta Scheller Günther, hogy ölje meg St e p h a n t és aztán kövessen el öngyilkosságot. A bizonyítási eljárás eddigi eredménye valószínűleg arra fogják birmi az államügyészt, hogy az emberölésre való összebeszélés vádját is eljtsse Krantz Pállal szemben. Ebben bizakodik Frey dr. védőügyvéd is. Ezzel aztán egy csapásra megszűnik a per és ítélethozatalra nem lesz szükség.

Krantz Pál és Scheller Hilda az érdeklődés középpontjában állanak. A különböző reklámecégek és filmvállala-

latok valósággal versengenek, hogy őket szerződtessék. Naponta garnadával kapják az ajánlatokat. Egy hamburgi színigazgató A steglitzzi dráma címen moziiszkécsét íratott és azt akarja, hogy annak két főszerepét Krantz Pál és Scheller Hilda játsszák. Egy berlini író máris befejezte a véres szerelmi tragédiájáról írott darabját, melyet legközelebb színe is hoznak. Ennek a darabnak két főszerepére is Krantz Pál és Scheller Hildát igyekeznek megnyerni. Csak a per befejezését várják, hogy a sok ajánlat közül kiválasszák a legmegfelelőbbet.

Nedeanu megsértődött nem ment el az adófelebbezési bizottság ülésére, amiért a tárgyalásokat elhalasztották

Temesvár, febr. 17.

A temesvári törvényszéken most folynak a házadó kivetések ellen beadott felebbezések tárgyalásai. A bizottság elnöke Popescu Konstantin törvényszéki tanácselnök, tagjai pedig Nedeanu pénzügyigazgató és Ardelean Pável mehalai görög keleti lelkész. A tárgyalásokkal kapcsolatban érdekes incidens adódott. A szerdán délután megtartott tárgyalások során — kiszivárgott hírek szerint — Nedeanu pénzügyigazgató és Popescu bizottsági elnök között nézeteltérés támadt a bizottságban való elnöklésre vonatkozólag. A bizottság elnöke ugyanis a törvény szerint a kiküldött törvényszéki bíró. Ebből kifolyólag Nedeanu pénzügyigazgató panasza jelent meg Marta Sándor dr. a temesvári ítéletábla főelnökénél

és Popescu tanácselnök helyett másik törvényszéki bíró delegálását kérte. Miután azonban Popescu elnök teljesen a törvényeknek megfelelően töltötte be a tisztségét és pontosan látta el feladatát, ez nem történt meg. Tegnap délután újból összeült az adófelebbezési bizottság. Ekkor azonban Nedeanu pénzügyigazgató helyett Bateala pénzügyigazgató helyettes jelent meg. Tegnap azonban az új ügyeken kívül a múlt héten letárgyalt ügyekben is kellett volna a bizottságnak a döntését kihirdetni, még pedig ugyanannak a bizottságnak, amely a felebbezést letárgyalta. Ezért az elnök Bateala utján kérdést intézett Nedeanuhoz, hogy eljön-e? Bateala pénzügyigazgató helyettes eltávozott és nem tért vissza. Pár perc múlva a bizottság titkára, akit szintén a

pénzügyigazgatóságtól delegáltak, engedélyt kért az elnöktől, hogy eltávozhassék, mert beteg. Popescu ezt megengedte, kérte azonban gondoskodják helyettesítéséről. Popescu elnök és Ardelean Mihály bizottsági tag ezután jóideig várakoztak úgy Batealára, mint a titkárra, azonban egyikük sem jelentkezett, de a pénzügyigazgató sem adott választ, hogy eljön-e a határozatok kihirdetésére. Erre Popescu elnök átküldött felvilágosításért a pénzügyigazgatósághoz, de ott azt a választ adták, hogy nem megy senki a bizottság ülésére. Ezután Popescu elnök és Ardelean Mihály bizottsági tag a történetéről jegyzőkönyvet vettek fel, a tegnap délutánra kitűzött adófelebbezési tárgyalásokat pedig elhalasztották.

**Temesvári Magyar Dalárda
farsangi estélye február 21-én**

Csődöt mond

a postaintézmény, mert a horribilis jövedelemből csak morzsákat adnak a műszaki felszerelések karbantartására

Temesvár, febr. 17.

A mai élet egyik legnékülözhetetlenebb szükségleti eszköze a telefon. A kereskedelemben, iparban, a vállalkozásban és a magánélet ezernyi vonatkozásában szükségünk van a telefonra. Ebben leli magyarázatát az a körülmény, hogy dacára a rossz gazdasági viszonyoknak és dacára annak, hogy a telefontartás ma aránylag elég drága, mégis egyre szaporodnak a telefonelőfizetők és csak elenyésző számban akadnak olyanok, akik kénytelenek lemondani a telefonról. Január elsejével, amikor ismét esedékes volt a nagy telefondíjak befizetése, csak igen kevesen jelentették ki, hogy nem tartják meg eddigi telefonállomásukat.

Temesvárott, ahol kétezernéyszáz telefonelőfizető van, mindössze hatvanhárom régi állomás szűnt meg, a vidéken pedig harminc. Ez azonban nem jelenti azt, hogy most már kevesebb lesz a telefonelőfizető. A megszűnt telefonállomásoknak már vannak új gazdái.

A telefonosztálynál garmadával hevernek a kérvények telefonállomások felszerelése iránt. Azonban csak keveset tudnak ebből figyelembe venni, mert nincsen elég vezeték és nincsen elég építési anyag az új állomások létesítéséhez.

Összel, amikor a temesvári postafelügyelőség műszaki osztálya felterjesztette költségvetését, rámutattunk arra, hogy évek mulasztásait kell egyrészt pótolni, másrészt lépést kell tartani a haladással. Miután éveken keresztül hiába kértek megfelelő költségvetés engedélyezését, most úgy akartak hatni a vezérigazgatóságra, hogy illusztrált költségvetést terjesztettek föl.

Lefényképezték a korhadt telefonoszlopokat és a rozszant műszaki berendezéseket, hogy így mutassanak rá, mennyire szükség van a pénzre éppen az intézmény fentartása és zavartalan működése érdekében.

A temesvári postafelügyelőség hatásköre Temesvár városán kívül hét vármegyére terjed ki. Erre a nagy területre kértek negyven millió leit. Ez pedig nem is valami nagy összeg, mert hiszen a telefon egyedül Temesvár városában ennél sokkal magasabb összeget jövedelmez a postakincstárnak. Remélték is, hogy ezt a költségvetést sikerülni fog megkapni, mert meg voltak róla győződve, hogy meggyőzték a vezérigazgatóságot annak szükségességéről.

Azonban mint eddig is minden esztendőben, most is nagy csalódás érte a temesvári postafelügyelőséget. A hét vármegye és a város területén fekvő telefonhálózat fentartására bizony keveset engedélyeztek. A munkások béreire mindössze másfél millió leit engedélyeztek.

Feltéve, hogy egy-egy munkás átlag napi száz leit kap — ami igen kevés — úgy százezer leiből évente három munkást tudnak tartani, másfél millióból pedig összesen negyvenötöt.

Negyvenöt munkással lesznek kénytelenek fentartani a telefonhálózatot Temesvárott és még ezenkívül hét nagy vármegyében. Ami az új anyagok beszerzését illeti, arra sem igen engedélyeztek többet két milliónál erre a kis országnak is beillő nagy hét megyére. Azonban ezt is olyan kikötéssel engedélyezték, hogy az összes beszerzéseket a bukaresti postavezér-

igazgatóság végzi és a szükségletre vonatkozólag esetről esetre mindig előterjesztést kell majd tenni.

A postafelügyelőségen és kivált a műszaki osztályon lehorgasztott fejvel vették tudomásul az erősen megcsappantott költségvetést.

Hiszen szerények voltak a kérésben is, de hogy a kért összegnek alig tízedrészét fogják megkapni, azt mégsem hitték volna. Hogy ilyen körülmények között a telefon nem fog csődöt mondani, azt csak a jó Isten tudhatja.

Nem könnyörül

a méltánytalan házadó kivetések ügyében a felebbezési bizottság sem

Temesvár, február 17.

A temesvári házadó kivető bizottságok méltánytalan megállapításaival már több ízben foglalkoztunk. Megirtuk azt, hogy a különböző miniszteri intézkedések ellenére, amelyek határozottan megállapították, hogy a bizottságok kötelesek a szerződéseket figyelembe venni, ez a körülmény még sem érvényesül. Január hó harmincegyedikén zárult le a bizottságok munkája és február hó tizenhatodikán kezdődött meg az említett adókivetések ellen beadott felebbezések tárgyalása.

A felebbezési bizottság a pénzügyigazgatóságon működik és máris ugyanolyan szigorú álláspontra helyezkedik, mint a kivető bizottságok.

Tegnap került ugyanis sorra többek között Trasser Miklósné házadó ügyének felebbezési tárgyalása is. Trasserné tulajdonát képezi a józsefvárosi Hunyadi-úton levő bérház, amelynek évi jövedelmét a bizottság hatszázharmincezer leiben állapította meg, holott a bérjövdelem tényleg csupán háromszázhuszezer leit tesz ki.

A felebbezési tárgyaláson Trasserné hivatkozott arra, hogy a bizottság egyrészt nyolecvan ezer leire becsülte a házában elhelyezett állami fog- és torokgyógyászati ambulárium bérét, másrészt hét éve még egy bani házbért sem kapott.

Lakbérleti szerződésekkel igazolta a ház jövedelmét és hivatkozott arra is, hogy az utóbbi évben két millió lei költséggel terhelte meg a házat a szükséges javítások eszközölésére.

Mindezek alapján kérte az adókivető bizottság által megállapított adó leszállítását. A felebbezési bizottság azonban a kivétést jóváhagyta. Ilyen auspiciumok mellett indul meg az idei adókivetés és nem sok remény van arra, hogy az érdekelt adózók méltányos eljárást várhatnak. A bizottságok még mindig saját tetszésük szerint állapítják meg az egyes lakrészek bérértékét és nem abból az összegből indulnak ki, amelyet a háztulajdonos tényleg kap.

Orvos és gyógyszer

jut sok ezer szegény embernek a tervbe vett új betegsegélyző egyesület révén

Temesvár, febr. 17.

A mostoha viszonyok mindenkit súlyosan nyomnak, de legkivált azokat a családokat, akiknek a keresete szerény keretek között mozog. Ezek a családok is csak a legkörültekintőbb beosztással képesek valahogyan keservesen boldogulni. Az ilyen család részére rettentő csapást jelent, ha a családtagok közül valaki megbetegszik, mert sem orvosra, sem pedig gyógyszerre nem telik. Még nagyobb a baj, ha éppen maga a családfenntartó betegszik meg.

Mivel ezek a családok rendszerint nem esnek a szegény emberek ama kategóriába, melyekre nézve a munkáspénztárnál való biztosítás kötelező, szinte tanácstalanul állanak minden betegségi esettel szemben.

Éppen azért örvendetes jelenség, hogy a városban nemesen érző emberbarátok részéről mozgalom indult meg és ennek célja az ilyen ezer meg ezer család részére olyan betegsegélyző egyesületet alapítani, amely tagjait azok megbetegedésének esetére orvossal és gyógyszerrel látja el. Ez az in-

tézmény teljesen altruisztikus alapon létesül és abból senki hasznát nem huzhat. Egyik főelv az lesz az új betegsegélyzőnél, hogy a tagok szabadon választhatják maguknak azt az orvost, akivel magukat kezelteni óhajtják. Eltér tehát az új egyesület a munkáspénztártól, ahol a betegnek mindössze egy orvos áll rendelkezésére.

A tagok felvételénél vigyázni fognak arra, hogy valóban csak olyan egyének legyenek tagok, akiknek vagyoni, vagy jövedelmi viszonyai ezt szükségessé teszik.

Az egyesület alapszabályait már meg szerkesztették és azokat az orvosi kar több ehez értő tagjával is megtárgyalták. Mint értesülünk az új egyesület az orvosok körében is rokonszenvvel találkozik, mert olyan emberek gyógykezeléséről van szó, akiknek más körülmények között amugysem telik arra, hogy orvoshoz menjenek. Az orvosságosok még februárban tartandó közgyűlése szintén foglalkozni fog ezzel a kérdéssel és a jelekből előre lehet arra következtetni, hogy az új egyesület mellett foglal állást.

Kétszer került bíróság elé egy bűnért

Temesvár, febr. 17.

A temesvári hadbíróóság, mint ismeretes, egy évi fogházra ítélte Schmidt Vilmos lakatossegédet lopás miatt. Schmidt a terhére rótt büncselekményt még katonakorában követte el, de a hadbíróóság csak most vonta felelősségre. Az ítélet kihirdetése után azonnal a fogdába vezették. Ebben az ügyben most jogi szempontból is érdekes fordulat állott be. Schmidt képviselőjét R a d u l e s c u Viktor dr. ügyvéd vállalta, aki a polgári törvényeséknél levő iratokból utóbb megállapította, hogy Schmidtet másfél évi börtönbüntetésre volt ítélve többrendbeli lopás miatt és ezt a büntetést is már régen kitöltötte. Radulescu Viktor dr. most beadványt intézett a temesvári hadbíróósághoz, amelyben azt hangoztatja, hogy a törvényesek a szóbanforgó büncselekményért is felelősségre vonta már annak idején Schmidtet, amiért legutóbb a hadbíróóság egy évi fogházbüntetést mért rá. Ezen az alapon kérte a temesvári hadbíróóságtól Schmidt büntetésének a felfüggesztését azon az alapon, hogy egy és ugyanazon büncselekményért a tettes kétszer nem vonható felelősségre. Schmidtet annyiban terbeli mulasztás, hogy a hadbíróóság előtti nem igazolta és nem hivatkozott arra, hogy a hadbíróóság által inkriminált cselekményéért egy ízben már megbüntették és ezt a büntetést ki is töltötte.

Szomorú áldozata a leépítésnek

Temesvár, febr. 17.

Niederklöhr István még csak husz esztendő volt, de máris rengeteg szenvedésen és vesződségen ment keresztül. Az élet alaposan legyűrte. Derék, szorgalmas munkás volt még egy év előtt, de a leépítés és munkacsökkentés következtében az ő két keze is pihenésre kényszerült. Pedig két kérges tenyere égett a munkavágytól. Ha szárazságot látott, könnybe lábadt a szeme, hogy nem dolgozhatik vele. Tavaly még szép leánynak udvarolt, aki félig-meddig a menyasszonya is volt. De aztán, hogy munkanélküli lett, hogy egyre lejjebb esuzzott a nyomorúság lejtőjén, hogy egyre rongyosabb, kopottabb lett, a leány is egyre jobban huzódzott tőle. Hiszen ennek a szerelemnek nem volt kilátása arra, hogy boldog fészket rakhasson magának. A fiatalember és a leány egyre ritkábban találkoztak és maga Niederklöhr is belátta, hogy nem kötheti a leány sorsát a maga nyomorult létéhez. Végül már lakása sem volt. Az utcákon csavargott a hidegben és az esőben. Néha-néha meghúzódott a Pátria-kávéházban. Valamikor törzsvendég volt ott és azért jó szívvvel megengedték neki, hogy fogyasztás nélkül ülhesen valamely sarokban és a záróra után ott aludhasson. Szánták szegényt, aki önhibáján kívül jutott bele ebbe a kellemetlen helyzetbe és vele együtt reménykedtek abban, hogy lesz még neki is munkája valamikor, amikor majd véget ér a mostani szenvedése.

Tegnap éjszaka ismét ott ült Niederklöhr a Pátria-kávéházban. Közledett a záróra. Az egyik pincér látta, hogy a fiatalember valami fehér port szed be és megkérdezte, hogy mit csinál. Azt a választ kapta, hogy ez altatószer és azért veszi be, hogy jobban aludjon tőle. Nemsokára Niederklöhr felállott, majd megtántorodott és a következő pillanatban végigvágódott eszméletlenül a padlón. Azonnal hívták a mentőket, akik megállapították, hogy morfiummérgezés történt. Niederklöhr Istvánt beszállították a kórházba, ahol gyomormosást végeztek rajta. Állapota mindazonáltal még igen válságos.

Alaptalan vád

a temesvári piarista gimnázium ellen,
amely nem vadászik tanulókra

Temesvár, febr. 17.

A temesvári piarista gimnázium ügye régi fájó sebe a bánási magyar ságnak. Egyetlen magyarnyelvű gimnáziuma volt ennek az országrésznek és bár felekezeti jellege kétségtelen volt, azt a kormány nem ismerte el. Így a felügyeleti és a tanítási nyelv megállapításának a joga is a közoktatásügyi miniszteriumot, nem pedig az egyházi hatóságot illeti meg. Tehát ezt az egyetlen magyar középiskolát teljesen romanizálták. Eppen ezért keletlenül feltűnést keltett egyik német lap társunknak tegnap megjelent cikke, amely a piarista gimnázium ügyével nyilvánvalóan hamis információk alapján foglalkozik. Azt írja, hogy Kiss Géza liberálistársa magyar képviselő a temesvári kegyesrendi gimnázium kérvényét terjesztette a miniszter elé, amelyben az intézet igazgatósága másvallású tanulók felvételének engedélyezését is kéri. Lap társunk az ügyet úgy tünteti fel, mintha ez az akció a temesvári zsidó liceum ellen irányulna és kifogásolja, hogy kisebbség más kisebbség ellen indít akciót.

Félrevezették lap társunkat, mert illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint a piarista gimnázium semmi-

féle kérvényt nem adott be a miniszteriumhoz zsidó tanulók felvételének engedélyezése ügyében. A piarista gimnázium hagyományaival ellenkeznek, hogy tanulókra vadásszon. Nem volt erre szüksége a múltban és nem teszi ezt a jelenben sem. A kérvényre nem is volt szükség, mert miniszteri rendelet-intézkedik, hogy mindenféle nemzetiségű tanulót felvehet. Ezt az engedélyt automatikusan kapta meg, miután tanítási nyelve a román. Mind két intézet — úgy a piarista gimnázium, mint a zsidó liceum — tanítási nyelve a román, tehát ha kisebbségi tanulót nyelvi sérelem ér, úgy az egyformán éri mindkét iskolában. Következik ebből az is, hogy legrosszabb esetben román intézet állana szemben román intézettel és nem kisebbségiek egymással. A kormány a piarista gimnáziumot nem mint felekezeti iskolát kezeli és ezért engedte meg zsidó tanulók felvételét is. A két iskola között csak a tanítás terén fejlődhetik ki nemes versengés és bizonyos, nem a tendenciózus hírek, hanem a bizalom dönti el, hogy melyik szülő melyik iskolába járattja gyermekét. Arra talán felesleges is szót vesztegetni, hogy a lap társunk által közbenjáróként említett Kiss Géza nem kisebbségi, hanem — többségi képviselő.

Gyengéd arcőre
most már biztosítva van!

Ha 20 leírt egy darab Elida lanolin szappant (csomagolatlanul) és 30 leírt Elida favorit - szappant (csomagolva) vásárolhat, akkor nincs szüksége arra, hogy valamely közönséges vagy ismeretlen pipere-szappant használjon. Az Elida favorit-szappan oly enyhe és tiszta, dusan és lágyan habzik, pompásan és teljesen át van illatosítva.

ELIDA Favorit SZAPPAN

Világkoborló fiú

anyjával elindult Braziliából haza Romániába, de a tengeren anyja meghalt és árván érkezett meg Temesvárra

Temesvár, február 17.

A józsefvárosi pályaudvar harmadik osztályú váróterme zsufolt rengeteg utastól. Az esőtől átázva jöttek be az emberek és nedves ruhájuk idebent a füledt levegőben nem a legkellemesebb illatot terjeszti. Sokan, akiknek a fapadokon nem jutott hely, ott gubbasztanak csomagjaik mellett a padlón. Szegény ember hamar barátkozik egymással. Ezek itt mind szegény emberek, nem esoda hát, ha gyorsan összemlekednek és elmondják egymásnak bajukat-bujukat. Eppen ezért olyan hangzavar uralkodik a nagy tereben, mintha méhek zümmögnének.

Ebben a sokaságban teljesen egyedül, magára hagyatva egy sápadt kis fiú ül. Vékony ruha fedi sovány testét. Beesett arcának két fényes, fekete szeme ad csak valami élénkséget.

Ott ül magában, néha lehajtja a fejét és arcán mély szomorúság árnya suhan át. Egy jólelkű parasztasszony, aki szatyorból elemősiát kotor elő és jóízűen falatozik, megszánja a fiút és odanyújt neki egy darab kenyeret és egy adag sózott sajtót. A fiú halk hangon megköszöni és aztán mohón esik neki az ételnek. Ez a falánkság még a parasztnőnek is feltűnik és kérdezi:

— Talán már régen nem ettél, fiú?
— Csak akkor eszem már hetek óta, ha az emberek megszánják, — felelte a fiú.
— Hová utazol?
— Haza, Sorocába, Bessarábiába.
— És honnan jössz?
— Amerikából, Braziliából.
— Egyedül?
— Anyámmal indultam, de most már egyedül vagyok.

A beszélgetésre a körülülők közül többen felfigyelnek. Csakhamar a fiú kerül az érdeklődés központjába.

És aztán lassankint elmondja sorát, amelyből sok-sok szegény rá-

sedett ember tragédiája tükröződik vissza.

Két esztendő előtt ügynökök jártak végig a besszarábiai községeket. Azt mondták az embereknek, hogy ki kell vándorolni Délamerikába, Braziliába, ahol könnyű munkával sok pénz és földet lehet szerezni. Egész falvak keltek utra. M a r i a n Péter, akinek kis földje és háza volt, eladta ingóságait, feleségével és Pável nevű fiával utra kelt. Odakint a messzi Braziliában aztán Marian — a fiú apja — csakhamar rájött, hogy az ügynökök becsapták. Dehogyan lehetett odakint Braziliában könnyen szerezni pénzt. Kávültetvényen kellett nehezen, keservesen dolgozni és nem volt jóformán betevő falatjuk sem, mert csak a farmertől lehetett élelmiszert venni, de annak ára sokkal több volt, mint a kereset.

Az őszkor aztán egy esomó besszarábiai becsapott ember felszedte a sátorfáját és hátat fordított Braziliának. Eladták még kevés ruhájukat is, csakhogy hazatérhessenek.

A legtöbb családból azonban csak a feleség és a gyermek térhetett haza, mert a férfinak ott kellett maradni, hogy leszolgálja azt a pénzt, amit a farmertől előlegképpen kaptak, hogy kiegészítsék az utiköltséget vele. Marian Péter is hazaküldte feleségét és Pável fiát. Ő is eladta magát rabszolgának a szivtelen kávültetvényesnek, csakhogy pénzt kapjon, melyen családját hazaküldhesse. Sirva mondta a felesége, hogy hazatérve éjjel-nappal fog dolgozni, csakhogy összeszerezze a szükséges pénzt. De hát olyan bizonytalan remény volt ez.

Mire azonban Brazília belsejéből elvergődtek a kikötőbe, az anyja beteg lett. A hajóra nem vették fel. Betegen ott feküdt a rakpart kövein, ahonnan a mentők a kórházba szállították.

A fiú is vele ment és heteken keresztül ott lebzelt a kórház folyo-

sóin. Végül aztán az anyja megis csak jobban lett és bizonyítványt kapott, hogy már annyira egészséges, hogy utazhat.

Mikor az asszony kikerült a kórházból hat napon keresztül a szabad ég alatt kellett tartózkodniok, amíg hajót kaptak. Végre aztán ott voltak a hajón és boldogok voltak, mert minden órával közelebb jutottak a szülőföldhöz. Egy napon azonban reggel az anyja nem tudott felkelni. Ott feküdt a fedélközön és arca csupa tűz volt. Beszélni is alig tudott. Feljuttatott a betegsége. A matrózok nem sokat törődtek vele. Ott hagyták heverni és még az orvos sem nézte meg. Harmadnapra aztán nem lélezett. A fiú sirva kérte az egyik hajóosztályt, hogy segítsen az anyján. Az meg is nézte az asszonyt, de az akkor már halott volt. Következett a szomorú tengeri temetés. Pável látta, amikor az anyját egy deszkára fektették, a lábaira pedig homokkal telt zsákok kötötték.

Egy matróz elmondta a Miatyánkot, aztán a hajó korlátjára emelték a deszka egyik végét, a másik végét két matróz fogta. Lassan magasra emelték ezt a véget és Pável anyjának hullája csuszni kezdett lefelé, míg végül beleesett a tengerbe.

A hullámok felesaptak körülötte és ezzel vége volt a temetésnek.

Genuában a fiút partra tette a hajó. Az anyjánál talált utlevelet és irásokat a kezébe nyomták és nem törődtek többé vele. Az olasz hatóságok azonban pártfogásukba vették. Adtak neki enni és gondoskodtak róla, hogy vasuton Romániába küldjék. A román határon átvette Pável a román határrendőrség és tolonclevelet állított ki számára Sorocáig. Ezzel jutott el Marian Pável Temesvárra, ahonnan tegnap folytatta útját hazafelé. Haza, a hol nem várja senki.

Kubán Endre.

Temesvári pap

pernyertes lett a rágalmazási ügyben

Budapest, február 16.

Beszámoltunk arról a nagy perről, amely Budapesten Cz a p i k Imre dr. volt temesvári pap, teológiai tanár és író, valamint P o l ó n y i Dezső dr. ügyvéd között folyt. A per iránt nagy volt az érdeklődés nemcsak Magyarországon, hanem az egész katolikus világban. Polónyi Dezső dr. ugyan is egy törvényszéki tárgyalás alkalmával azt állította, hogy az a mondás, amely szerint a cél szentesíti az eszközt, a jezsuitáktól származik. Cz a p i k Imre dr. erre a Magyar Kultura című folyóiratban megírta, hogy Polónyi Dezső dr. valótlanul állított, Polónyi a cikk miatt rágalmazási pert indított Cz a p i k Imre dr. ellen, nem egyszerű rágalmazási per volt ez. hanem két világnézet összeesapásának lehetett azt mondani. Polónyi a maga állításának igazolására felvonultatta mint szakértőket S z i m o n i d e s z Lajos vallási történetírót és Z o v á n y i Jenő volt debreceni egyetemi tanárt. Cz a p i k dr. a maga részéről V o l k e n b e r g Alajos és Á r v a y budapesti egyetemi tanárokat nevezte meg. A tárgyaláson Polónyi és szakértői nem tudták igazolni, hogy ezt a mondást bármely jezsuita is leírta, vagy hirdette volna és a végén úgy próbálkoztak, hogy azt állították, a jezsuiták erkölcsstanából lehet arra következtetni, hogy a jezsuiták ezt a tételet vallották, ha nem mondták is. Volkenberg dr. és Árvay szakértők, valamint Cz a p i k Imre dr. apróra lecafélták Polónyiék minden állítását. A bíróság három hosszú tárgyalás után tegnap hirdette ki ítéletét, amely Cz a p i k Imre drt. felmenti a rágalmazás vádjáról. Ez a felmentés azt jelenti, hogy a törvényszék is meggyőződött róla, hogy az inkriminált tan csakugyan nem származik a jezsuitáktól.

Hírek

Nem is tudtuk,

hogy a telefonfülkét randevuhelynek lehet használni. Most már azonban tudjuk, hogy jól felhívták erre a körülményre a figyelmünket. Sokkal olcsóbb, mint a szálloda, vagy bármilyen más hely. Az ember a kiválasztott nőskével egyszerűen elmegy a postára, belép a telefonfülkébe és kér valami számot. Amíg az összeköttetést megkapja, addig lebonyolíthatja a szerelmet is. Sőt, ha esetleg előbb telt be a csókkal, akkor egyszerűen lemondja a telefonbeszélgetést azon a címen, hogy nem ér rá várni.

A humorosan kezdett cikkecskét azonban — sajnos — nem tudom ebben a hangulatban folytatni, mert az így sokkal komolyabb, mint amilyenek látszik. Bukaresti lapok híradása szerint ugyanis a posta vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint meghagyja a postatisztviselőknek, hogy mihielyt rájönnek, hogy valamely postai nyilvános telefonfülkében egy fiatalember együtt tartózkodik egy nővel, azonnal hívjanak rendőrt és igazoltassák le őket s indíttassák meg ellenük az eljárást. Nem tudom, hogy volt-e elegendő ok arra, hogy ezt a rendeletet kiadják. Hát már tényleg szerelmi helyül használnák a telefonfülkét? Ha így van, akkor elég szomorú a dolog.

De most már aztán egyetlen férfi sem mehet be egyszerre a feleségével a telefonfülkébe. Se a fivér a nővérel, sem az apa a leányával, sem a leány az anyjával. Mert, hja, könnyen félremagyarázzák a dolgot. És elvégre is, nem hordja mindenki magával a születési és házassági iratait, hogy azokkal magát igazolja.

Mégis furcsa, hogy a postavezérigazgatóság így akarja megmenteni a közérkölcset. Azzal tördök, hogy az emberek ne szerelmeskedjenek. Pedig tördödnék inkább azzal, hogy jobb legyen a telefon. Vagy nem?

E n.

— **Politikusok ebéden Mária királynénál.** Bukarestből jelentik: Az Adeverul jelentése szerint Mária özvegy királyné vasárnap több politikust vendégül hívott meg ebédre. Ezek között van Vaida-Voevod Sándor is.

— **A miniszterelnök a régenstanácsnál.** Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg a régenstanács előtt és beszámolt az aktuális politikai helyzetről. Egyben ismertette a kormánypart álláspontját a régenek előtt a nemzeti parasztpárt legutóbbi politikai magatartásával kapcsolatban. Bratianu után Argetoianu földművelésügyi miniszter tette meg észrevételeit a politikai helyzetről a régenstanácsnak.

— **Kedvezmény a bánági telepések részére.** Bukarestből jelentik: A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen Argetoianu kérte, hogy a Bánágban egymástól távolos telepés községek lakosai kisebb községi illetékeket legyenek kötelesek fizetni, mint a többi lakosok.

— **Averescu bizik.** Bukarestből jelentik: Averescu tábornok érintkezésbe lépett politikai elvártaival és informáltatta magát a távollétében történt politikai eseményekről. Averescu szerint a Bratianu-kormány helyzete végleg elveszettnek tekinthető. A fővárosban is megismételte kijelentéseit, amelyekre Temesvárott való átutazásakor a Déli Hírlap munkatársának tett. Ezek szerint csakis ő jöhet a kormányra. A néppárt körében igen optimisztikus a hangulat.

Kommunizmus vádja

a nemzeti parasztpárt ellen a szocialistákkal való együttműködés miatt

Bukarest, február 17.

A kamara tegnap ülést tartott, amelyen Joa n i t e s c u P. tiltakozott az ellen, hogy a kormány a nemzeti parasztpártot a szocialistákkal való kolaborálás miatt a kommunizmus vádjával akarja diszkreditálni. Felszólítja a kormányt, bizonyítsa be a kommunistákkal való kapcsolat lelkiismeretlen vádját. D j u v a r a Mircea szerint a Bessarabia ügyében kiküldött orosz bizottság kijelentette, hogy bizik a nemzeti parasztpárt barátságában. Joanitescu tiltakozik az ilyen felelőtlen állítások ellen. L u p u miniszter hangsúlyozza, hogy mindaddig, amíg ő a parasztpártban volt, sem ő, sem annak egyetlen tagja nem állott a szovjettel összeköttetésben. Dju-

vara kijelenti, hogy nem állította azt mintha az összeköttetés tényleg meg volna, hanem csak arra akart rámutatni, hogy a szovjet a nemzeti parasztpártot természetes szövetségeseinek tekinti.

A szenátus tegnapi ülésén R a d u c a n u tiltakozott az ellen, hogy a nemzeti parasztpártot Moszkvával való kapcsolatokkal vádolják.

P o p e s c u Stelian igazságügy-miniszter: Amikor önök összeállottak a szocialista párttal tudniok kellett volna, hogy ez a párt Moszkva kegyéből működik.

R a d u c a n u: Önök sokkal inkább kommunisták mint mi. Az igazságügyminiszternek meg kellene tanulni, hogy mi a különbség szocializmus és kommunizmus között.

TITULESCU ÉS STRESEMANN TALÁLKOZÁSA. Berlinből jelentik: Stresemann német külügyminiszter ma vagy holnap találkozik Titulescuval, aki már elutazott San-Remoba.

— **Repülőgépen Newyorkból Bukarestbe.** Newyorkból táviratozzák: Az ocean átrepülésének eszméjével legújában egy F e r n i e nevű pilóta foglalkozik, aki a román hadseregben aviatikai tiszt volt, utóbb Amerikába vándorolt. Fernie Newyorkból megszakitás nélkül Bukarestbe szándékozik repülni. Repülőgépe egészen újrarendszerű, amennyiben a főgépen kívül még egy segélygép is lenne hozzákapsolva, amelyet veszély esetén venne igénybe a pilóta. Az érdekes repülés elé az amerikai lapok nagy érdeklődéssel tekintenek.

• „The 2 Hardings” világhírű akrobaták a Royal-kávéházban.

— **Olasz-amerikai döntőbírósi szerződés.** Washingtonból táviratozzák: Olaszország azt a kívánságát közölte az amerikai kormánnyal, hogy az Egyesült Államokkal megkötendő döntőbírósi szerződésről kíván tárgyalni. Ezt a szerződést a francia-amerikai döntőbírósi szerződés mintájára csinálják meg.

— **Szerkesztő helyett író.** Budapestről jelentik: L á n d o r Tivadar, a Budapesti Hírlap felelős szerkesztője megvált állásától, mert ezentul kizárólag irodalmi munkásságnak kívánja idejét szentelni.

— **Megérkeztek a befagyott diszletek.** Kalandos víziut után megérkeztek a temesvári új színház színpadjának külföldön megrendelt gépei. A diszletek felszereléséhez szükséges modern gépek és egyéb szerkezetek felállítását e hó huszadikán kezdik meg és huszonkilencedikéig befejezik, mialatt természetesen előadások nem lesznek. A több vagon betöltő gépek a Dunán és a Begán tették meg az utat Temesvárra hajón, amely Mohács környékén be is fagyott a vízbe.

PILSUDSZKI LENGYEL KIRÁLY

LESZ? Varsóból jelentik: A lengyel monarchista párt ülésén az elnök kijelentette, hogy a király személyére nézve még nincs végleges megállapodás, de a jelöltek sorában komoly helyet foglal el Pilsudski marsall.

— **Költözködik a miniszterelnökség.** Bukarestből jelentik: A miniszterelnökség megvásárolta a főváros tanácsától a Cismigiu kert mellett levő Gretulescu-palotát és még e hét folyamán abba be is költözik.

Repülőgépen szállított versenyzők. Budapestről jelentik: Az olasz vívószövetség meghívta G o m b o s és P e t s c h a u e r magyar vívóbajnokokat, hogy az olasz kardversenyben részt vegyenek. A magyar vívószövetség nem akarta szereplésüket megengedni, mert attól tartott, hogy ebben az esetben nem indulhatnának kellő időben az olimpiaszra. Az olaszok most távirati értesítést küldtek, hogy a két vívót a verseny után repülőgépen küldik haza.

— **Temesvár legrégebbi férfidivatüzlete** az 1863. évben alapított Weismayr Ferenc-féle uridivat áruház. (Belv., Hunyadi-u.), ahol minden idény különlegessége a legelőnyösebben szereshető be. A nagy választéku rak-táron a legkiválóbb gyártmányú frakkinge, gallérok, kézelők, mellények, harisnyák, keztük, zsebkendők stb. divatickek árai a legszolidabban vannak megállapítva.

— **Orvostudományi előadás.** A női egyetem által rendezett előadások során kedden, február huszonegyedikén délután hat órakor a műgyetem dísztermében B o l o g a Viktor dr. a kolozsvári klinika tanársegéde tart az orvostudomány körébe vágó és érdekesnek ígérkező előadást.

* **Jégszekrények, fagyaltgépek, emaille- és alumínium konyhaedények** leszállított áron kaphatók S c h e r t e r Otó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

Társak kerestetnek

tekintélyes és biztos jövedelmet nyújtó állandóan rentabilis kereskedelmi üzemekhez és vállalatokhoz 150—300.000 és 600—800.000 lei tőkével. A befektetett tőkék biztosíthatnak.

Ajánlatok a „MERCUR” hirdetési irodába adandók be „Rentabilis üzlet” jelge alatt.

GRAND HOTEL

BUKAREST, Calea Victoriei 11.

250 szoba, fürdőszoba, állandó meleg és hideg víz, központi fűtés, telefon a szobákban, hall, olvasó- és íróterem, bar, fodrász, páncélszekrény stb.

Szobák 200 leitől kezdve

teljesen átalakítva, új berendezéssel és butorokkal

ujra megnyílt

POLITIKAI GYLKOSSÁG. Belgrádból jelentik: Jugoszláviában a politikai gyilkosságok száma ismét szaporodott. Úszkúbban az éjszaka ismeretlen fiatalember betört Gonovi Nita gyógyszerészhez és kétszer rálőtt a gyógyszerészre, aki rögtön meghalt. Azt hiszik, hogy a gyilkosság a macedon bizottság újabb merénylete.

A Glória farsangi mulatsága. Nagy apparátussal készül a Glória dalegyet ifjúsága a farsang utolsó napján, február 21-n a Novotny-féle vendéglő összes helyiségeiben tartandó nagy álarcos és jelmezbála. A meghívókat már szétküldötték, azonban ha valaki tévedésből nem kapott volna, azt a Glória bármelyik dalosánál megrekklamálhatja. A rendezőség figyelme elsősorban arra irányul, hogy megfelelő számú táncos gárdát szervezzen és a hölgyeknek ne legyen okuk panaszra, hogy nem táncoltak. A bálon jelmeztverseny is lesz és a legszebb női jelmez tulajdonosa egy ruhára való csep de chinat kap.

— **De profundis.** Egy szegény zsidó vallásu magyar testvéreink inségére hívjuk fel olvasóink figyelmét. Az apa rokkant katona, hosszú hónapok óta tüdővészben szenved és nem tud az ágyból felkelni. Az anya maga is beteges, gyenge, munkaképtelen. A szerencsétlen embereknek egy leánygyermekük van, aki eddig hivatalba járt és kiesi fizetéséből eltartotta a családot. A minden vonalon érvényesülő leépítésnek ez a leány is áldozatul esett. Elbocsátották állásából és a szegény családnak most a szó szoros értelmében nincsen száraz kenyere sem. Éheznek, fáznak. Talán akad jószívű ember, aki a maga keveséből egy keveséket juttat nekik. A szives adományokat a Déli Hírlap kiadóhivatala továbbítja.

• „2 Costas” akrobatikus táncospár utolérhetetlen szenzáció a Royal-kávéházban.

FIÓKPARLAMENT VACSORÁVAL

EGYBEKÖTVE. Bukarestből jelentik: A nemzeti parasztpárt központi végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy Vaida-Voevod Sándor dr. és a többi a parlamentből kizárt nemzeti parasztpárti képviselők tiszteletére szombaton este Bukarestben vacsorát rendez. A vacsora során nagyon fontos politikai kijelentések fognak elhangzani.

— **A temesvári állambiztonsági hivatal** ezton is kéri a Temesvárott született Colorado Mels József hozzátartozóit, rokonait vagy ismerőseit, hogy nevezetről való informálás céljából fájradjanak el a szigurancának a rendőrségi épületben levő irodájába.

— **Kommunista iskola Amerikában.** Newyorkból jelentik: Az amerikai kommunistapárt most nyitotta meg Newyorkban az első kommunista iskolát. Az iskolában elméleti előadások keretében tanítják a kommunizmus elveit. Az iskola neve nemzeti kommunista intézet.

MOZI

Belvárosi moziban: Csütört., péntek, szomb. (febr. 16-17-18)

Gyárvárosi moziban: Hétfő, kedd (február 20, 21.)

Mehalaimoziban Csütörtök (február 23.)

Folie Du Jour

(A Folies Bergéres Táncosnője)

Uj! Szenzáció! Uj!

A híres Folies Bergéres modern Revue megfilmesítése, amely a mai filmtechnika legcsodásabb alkotása. A főszerepben: Josephine Baker, a híres fekete „Charleston”-táncosnő, ki sokakat felbolondított.

Monopol: Arta-Film, Bucuresci.

Jegyelővétel d. e. 10—12 óráig.

Hamis jelszavak

Temesvár, február 17.

Scheller Hilda, a tizenöt éves kis demonietta előtt megnyiták a pszichopatológiai halhatatlanság kapui. Iskolatáskával a hóna alatt, gyermeki mosollyal üde arcán kecsesen pukkedlizik, s »Vigyázz, tisztelegj!« kiáltja a szenior, mikor a szekszuál tudósok tömött sorfala előtt ellejt. A hangulat nagyszerű: Kraft Ebingsék Iván Blochék nemzetsége is örül, tetszik nekik a dolog, néhai Teodora, Cleopatra, Poppea Sabina óta ritkán akadt ilyen izletes tudományos falat. A kicsi lány vizsgálják s az őszszakállu tudományos kollegium fejei meghittent bolingatnak, elragadtatva villannak fel a cvikkerek. Készül már a bizonyítvány. Sub auspiciis perversionis.

Szadizmus: jeles.

Leszbizmus: kitünő.

Bisszekszualizmus: példás.

Fetiszizmus: általános.

Szerelmi magaviselet: ernyedetlen.

A kecses kis dokumentum nemsokára ott ül majd egy nagyhasu szakmunka külön fejezetén fettevel szedve s onnan rugdossa oldalba lakkeipós lábaeskáival a szeljegyzeteket. Botrány, botrány, botrány, háromszor is botrány, éneklő a korust a felháborodott világ. De hát ez rettenetes, — kiáltja a tárgyalóterem felháborodott közönsége — nem lehet meghallgatni, s közben tölesért csinál a fülén. Rettenetes, — nyögi a sajtó — nem bírja el a nyomdafestéket s azonnal különkiadást ad. Rettenetes, — zug fel: utca, kávéház, szalon — nem szabadna leírni, de közben olyan pontosan idéz minden legapróbb részletet, mint egy nagyon fontos szabályrendelet végrehajtási utasítását. Példátnak, — kiáltja mindenki. Pedig a Scheller Hilda esete, illetőleg az élete nem is olyan nagyon példátlan, csak minden színében feltárult a nyilvánosság előtt, mert drámára, halálra fordult a játék. Ezer és ezer Scheller Hilda, esatanggal a világvárosok utcáin, parkjaiban és mulatóhelyein, ezer és ezer Scheller Hilda fordul be hol a barátjával, hol a barátnőjével kis hotelek sikátoraiba, hol nappal is ég a láng s leomló kopott bársonyfüggöny nyeli el a hangot, ha kezdődik az afrodizikus ünnepe. Bizony ez így van. De miért háborodunk fel oly szertelenül?

— **Ügyvédi körökből.** Dr. Nagy Hugó ügyvédi irodáját Timisoara, Belváros, Jenőherceg-utca, püspöki palotába helyezte át.

— **Kokaint lopott és csempészett.** Berlinből jelentik: A rendőrség elfogta Ohrenstein K., aki egy hírhedt nemzeti kokaincsempészbanda vezére. Orensteinnél harminnégyezer márká értékű kokainttaláltak. Megállapították, hogy ezt a ragvmennyiségű kokaint egy hamburgi gyógyszerárban loptak. Orensteint átadták az ügyészségnek.

— **A szentesi földgáz.** Szentestől jelentik: Herzog bécsi műegyetemi tanár megállapította, hogy a Szentesen talált földgáz és petróleum sokkal gazdagabb, mint Boroszló városáé, melyet nemrég fedeztek fel. Egy amerikai pénzesoport ajánlatot tett a városnak a földgáz és a petróleum kihasználására vonatkozólag. A városi tanács ebben az ügyben legközelebb meghozza döntését.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3.20 Párisban —

Temesvári magánárfolyamok 1928 február 17-én reggel:

Angol font: 796.50—797—797, dollár: 163.25—163.50—162.75, dinár: 2.88 külföldi, 2.83 belföldi, 2.83 effect, hollandi forint 65.70, 65.80—65.80, francia frank 6.44—6.46—6.50, olasz lira: 8.64—8.66—8.70, cseh korona: 4.85—4.85—4.73, német márka 39—39.05—39—, osztrák schilling: 23—23.05—23—, magyar pengő: 28.60—28.65—28.70, svájci frank: 31.45—31.48—31.50.

A KIS ÁLLAMOK PARTJÁN. Berlinből jelentik: A londoni Times elismerő hangon nyilatkozik a német kormány kiegyenlítő politikájáról. Németország — mondja a cikk — volt az első nagyhatalom, amely ratifikálta a nemzetközi döntőbíráskodásról szóló hágai jegyzőkönyvet. Ezzel Németország a kis államok pártjára állott. A német kormány ez a lépése bizonyos mértékig a nagyhatalmak provokálását jelenti, aminek azonban szükségszerű következménye, hogy a nagyhatalmak kövessék Németország példáját. Tagadhatatlan az, hogy a kötelező döntőbíráskodás a legalkalmasabb módszer a jövőben előfordulható esetleges konfliktusok elintézésére.

Táncos piknik. Tényi Irén 19-én este 9 órai kezdettel táncal egybekötött pikniket tart a Korona nagyteremben.

— **Mesterséges rádiumsugarak.** New-yorkból jelentik: Az amerikai általános elektromos társulat közlése szerint sikerült négyszázezer Volt feszültségű katódsóveket előállítani, aminek következménye az, hogy mesterséges rádiumsugarakat tudnak kapni. Ezek a csövek másodpercenként százhatvenöt milli elektrónt lövelnek ki.

* **Lilian Rauschel** eksztrikus, balett és spicctáncművész a Royal-kávéházban.

— **Kizárták hatszáz munkást.** Kolozsvárról telefonálják: A Renner bőrgyár igazgatósága és munkásai között folytatott béremelési tárgyalások nem vezettek eredményre. A gyár vezetősége ezért mintegy hatszáz munkást kizárt. Jelenleg a gyárban mindössze három-négyszáz szervezetlen munkás dolgozik. Miháli rendőrprefektus tegnap magához kérte Nagy Gézát, a bőripari munkások títkárt, továbbá Kilin Sándort, a Renner bőrgyár főbizalmi emberét még egy januárban szétküldött körlevél miatt, amelyben a munkásokat szervezkedésre hívták föl, mindkettőjüket letartóztatta.

— **Megszűnt a budapesti diáksztrájk.** Budapestről jelentik: Az egyetemeken megszűnt a diáksztrájk. Az ifjuság mindenütt teljes számban látogatja az előadásokat és tartózkodik minden rendezvárástól. A parlamentben tovább folytatják a numerus clausus módosításáról szóló vitát. Kossalka János kijelentette, hogy a módosítást nem fogadja el és ragaszkodik az eredeti törvényhez. Utána Pakots József beszélt, aki a numerus clausust összehasonlítja a botbüntetéssel és azt butának és ostobának mondja, amiért az elnök rendreutasította. Végül kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el. Ugyanek a javaslat ellen beszéltek Gál Gaszton és Malasits Géza.

— **Hadbíróság előtt a nagybeeskerei sikkasztó.** Nagybeeskerei tudósítás nyomán megirtuk, hogy Milacsics Velikó, a nagybeeskerei államépítészeti hivatal tisztviselője, százhuszezer dinár elsikkasztása után megszökött és Temesvárott tartózkodik. A temesvári sziguranca kinyomozta Milacsics tartózkodási helyét, letartóztatta és beszállította a temesvári hadbíróság fogházába. Tiltott határátlépés miatt tegnap állott a hadbíróság előtt. A vádlott tagadta, hogy sikkasztott volna és előadta, hogy politikai okokból volt kénytelen menekülni. A hadbíróság Epure kapitány vádbeszéde és Puscas főhadnagy védőbeszéde után Milacsicsot tiltott határátlépés miatt tíz napi fogházra ítélte. A büntetés kitöltése után döntenek arról, hogy Milacsicsot eltoloncolják-e Jugoszláviába, vagy mint politikailag üldözött egvén Romániában maradhat.

— **A Lloyd Taverna** igazgatósága mátlól kezdve teljesen új februári műsorral kedveskedik. A régi tagokon kívül február hó tizenhatodikától kezdve naponként fellép Nagel Katinka balleltáncosnő, valamint Jeante d'Oswald. Mindketten a legjobb külföldi kabarészínpadok csillagai, Nagel Katinka pedig már régi ismerőse a temesvári közönségnek. A zenét a kiváló Marian-Muntean jazzband szolgáltatja. Elsőrendű ételek és italok, olesó kávéházi árak, figyelmes kiszolgálás.

Hát nem a felszabadulás, hát nem a forradalmi merész önkielés riadójt fujja az új idők kürtje? Mit is mond a jámbor konzervatív betegnek a léleklátó »pszüho«-analitikus?

— Önnek gátlásai vannak ósdi mamskám, nem meri igaz nevén megnevezni vágyait. Hát majd kibujtatjuk a bokorból a kis szemteleneket. Feküdjön le csak arra a dívánra, majd megvizsgáljuk az öntudatlant... Áhá, rendben vagyunk már, ön vágyik a papájára s ezenkívül unokánóvére sem közönyös ön előtt az öntudat küszöbe alatt. Mit mond? Hogy undorodik az ilyen gondolatól? Nagyon jól! Ez a legbiztosabb jele feltételezésem helyességének: az undor. Tehát nyomon vagyunk. Menjünk tovább! Ön a baromfudvarban egy párzási jelenetnek volt tanuja s legutóbb egy mozdonyal álmódott, egy hatalmas, férfias, leigázó erejű mozdonyal... Mondja csak tovább a szavakat, bátran, félelem nélkül mindent, ami az eszébe jut...

S mit tegyen a szegény felizgatott, rémült páciens? Végre is csak kirukol azokkal a bizonyos szavakkal s a végén már olyan csunyákat mond, hogy az óra leesik a falról s az összes nyugalmazott perditák három kilométernyi körzetben prüszkölni kezdenek. Haladunk, haladunk, mondja büszkén a lélekidomár s a beteg, mire felgyógyul, megnyithatja a kurtizánok iskoláját.

A szabadságok korát éljük. Szabadságot a gyermeknek, szabadságot a szerelemnek, sőt tiszteletet az abnormalisnak is, mint a legujabb homoszekszualis kiáltvány mondja. Szabadságot a »Nagy Élet«-nek meztelen tánc, koedukció, eugenetika, felszabadult erotikájú négerzene, általános és nem szünő nemi felvilágosítás útján, kiáltják a Mák, Holnapok és Holnaputánok a meggyőzés ezer színével és kiáltványával.

Hát a felszabadulás megérkezett gyakorlatilag és szépen bontakoztatja az élet. De hát a Scheller Hilda esete talán mégis sok. Ezt senki sem kívánhatta. Persze, hogy nem, a világról sem. Erre igazán megdöbben mindenki. De, hogy is mondta az öreg Goethe?

Die Geister, die ich rief, werd' ich nimmer los.

Flaneur.

— **Meghalt a kocsin.** Csillag Károly mezőtúri gazda nemrég Mosnicára érkezett, hogy meglátogassa ott férjénél levő leányát. Csillag megbetegedett és állapota annyira aggasztó lett, hogy veje, Wollberger Ignác tegnap kocsin behozta Temesvárra és itt a kórházban akarta elhelyezni. Mire a kocsin beért Temesvárra, a nyolevanégy esztendő gazda azonban meghalt.

— **A vilnai színtársulat művészenek előadestéi.** A Temesvárott időző Rosenblum Leon Tarlo, a híres vilnai drámai társulat művésze, a közóhajnak tett eleget, amikor elvállalta két irodalmi estének a megtartását. Többek között elő fogja adni Scholem Alechem legjobb humors darabjait Ansky, Dunkler, és Gropper arabiait. A Jüdisch estékre belépődij nincs. Az első előadást szombatn, e hó 18-án este kilenc órakor a gyárvárosi Gerson-féle Grand-kávéházban lesz. A második est e hó 19-én (vasárnap) este 9 órakor a Lloyd klubban lesz.

A VÁROSNAK KELL KÖZBELÉPNI. A lakásrekvirálás ellen állandóak a panaszok az egész országban, de talán sehol nem érintette ez a lakosságot olyan érzékenyen, mint éppen Temesvárott. Az ismételt panaszok hatása alatt a belügyminiszterium részéről Ritu vezérfelügyelő Temesvárott járt, hogy itt a kérdést tanulmányozza. Tapasztalatairól jelentést tesz a belügyminiszternek. A vezérfelügyelő felfogása az, hogy a városnak lehetővé kellene tennie egy új városrész megépítését, amiáltal a nagy lakáshiány egy-kettőre megszűnne.

— **Az utcán kiraboltt uriaszony.** Budapestről jelentik: Vanicsék Jánosné, a Star filmgyár rendezőjének felesége, a Hidegkuti-uton haladt, amikor egy fiatalember nekitámadt és leütötte. Az uriaszony eszméletét vesztette és összerogyott. Vanicsék néra nemsokára rátalált egy rendőr, aki magához térítette. Akkor derült ki, hogy a merénylő az asszonyt kirabolta, mert hiányzott ezüst ridikülje, melyben tíz pengő volt.

— **Téli versenyek.** S. Moritzból jelentik: A belga-francia jég hockey verseny 3:4, a svájci-német jég hockey pedig 1:0 eredménnyel végződött.

* **Inge, Welles, Anni Guloveds, Luci Dimitrescu,** a Royal-kávéházban.

— **Irodaáthelyezés.** Mercea Viktor dr. és Subtire Jonel dr. ügyvédek értesítik ügyfeleiket és a közönséget, hogy társas ügyvédi irodájukat a Timisiana palota első emeletén a Timisiana jogügyi osztályába helyezték át, ahol egyuttal a Timisiana jogügyi osztályát vezetik.

— **A Déli Hírlap panaszkönyve.** Több erzsébetvárosi lakos nevében kaptuk a következő sorokat: A Déli Hírlap nemrég szóvá tette, hogy a Kazinczy-utca közeze csak a jövő igérete. Sajnos addig nyakig a sárban kell járnunk és a fát fuvarozó szekereknek a dupláját kell fizetnünk. Hasonló az eset a Temető-utcában is. Ott is csupa sár az ut és ezenfelül még semmi világítás sincsen este. Ez emberek az árok szélén kénytelenek menni, mert ott mégis valamivel kevesebb a sár. Így azonban ki vannak téve annak, hogy beleesnek az árokba. Csuda, hogy már eddig is nem törték sokan ott a lábukat. Bezzeg a város belseje fényben uszik, de a külső végeken örökös sötétség terpeszkedik éjszaka. Persze, ha ezen a vidéken egy városatyá laknék, akkor már rég lenne világításunk, de így...

— **Háborúság egy a romániai zsidóknak felajánlott tóra miatt.** Komáromból jelentik: A komáromi zsidó hitközség kebelében régóta nagy háborúság dúl, amely most még jobban kiélesedett. A hitközségi tagok egy része elégedetlen Fried Jenő hitközségi elnök tevékenységével és minden intézkedését igyekeznek elgáncsolni. Fried azt indítványozta, hogy a romániai zsidóknak küldjenek részvétlívratot és ajánlják fel nekik a hitközség egyik legszebb tóráját. Ezt a legtöbb egyháztanácsag ellenezte és azzal érvelt, hogy a komáromi zsidók egyelőre nem nélkülözhetnek egyetlen tórá sem és nincsen pénzük új kegszer beszerzésére. Fried azonban ennek dacára intézkedett, hogy a tórá Erdélybe küldjék. Az egyik hitközségi tag erre a hatósághoz fordult és kérte, hogy a tóratekeresnek Csehszlovákiából való kivitelét akadályozák meg.

— **Rablógyilkost akasztanak.** Székesfehérvárról jelentik: Steierer János molnáregény egy esztendő előtt Dunaadonyban agyonlötte Müller koresmárost és annak feleségét, a cselédjüket pedig súlyosan megsebesítette. Aztán összeszedte a koresmában található pénzt és mintha misem történt volna, sétálni ment. A cselédlány azonban magához tért és így kiderült a rablógyilkos személye. Steierert ezért a törvényszék halálra ítélte és az ítéletet az ítéltábla, valamint a kuria is helybenhagyta, a kormányzó pedig a kegyelmi kérvényét elutasította. Steierert ma délelőtt akasztják Székesfehérvárott.

Művészet

Külföldi versenyre hívták a Magyar Dalárdát

Temesvár, február 17.

Megírtuk, hogy a Romániai Magyar Dalosszövetség legutóbbi közgyűlésén Gokler Antal, a Temesvári Magyar Dalárda ismert karnagyát, országos főkarnaggyá választotta. Erről a ritka és megbecsülő kitüntetéséről külön oklevelet állítottak ki, amelyet a Romániai Magyar Dalosszövetség vezetősége most küldött meg Gokler Antalnak. Az új országos magyar főkarnagyot, aki különben a múlt napokban ülte meg hetvenedik születésnapját, a Magyar Dalárda választmányja tegnapi ülésén meleg szeretettel ünnepelte. A választmányi ülésen Gokler Antal országos főkarnagy beszámolt arról is, hogy a Temesvári Magyar Dalárda meghívót kapott a nyáron Hágában tartandó nemzetközi dalosversenyre. A meghívást elfogadták és a választmány elvből kimondta, hogy a hágai versenyen részt is vesz. A dalárda a nemzetközi versenyre negyven dalossal indul és ezt az alkalmat felhasználja arra is, hogy Németországban, Svájcban és Hollandiában tanulmányutat tegyen. Az utazás körülbelül négy hétig fog tartani. Természetes, hogy ez az utazás nagy megterhelést jelent a dalárda részére, amely előzőleg idehaza előadásokat és hangversenyeket fog tartani, hogy ezt a költséget előteremtse. A temesvári közönség, amelyet mindenkor büszkeséggel töltött el az, hogy a Temesvári Magyar Dalárda Románia első magyar dalosegyesülete, bizonyára lehetővé fogja tenni, hogy a dalárda a város dicsőségét a külföldön is öregbítse.

Romániában volt az első zsidó színház. Jassiban 1873-ban a Hotel Európában és a Pomul Verde nevű kertben egy Srulk Kreiser nevű kuplé-énekes szórakoztatta az egybegyűlt zsidó közönséget. Bohóc módra festette ki magát, rongyokból összeeskábált frakkot hordott s hülyeségeiért imádták a hallgatók. Néha Goldfadendalokat is adott elő nagy tetszés mellett. Goldfaden látva a sikert, elhatározta, hogy maga adja majd elő dalait. Fel is öltözött szépen — jómódu gazdag uri ember volt — és ünnepélyesen kiállt a publikum elé. De ez kifütyülte, a bohócot akarták hallani. Goldfaden visszavonult s dalait zsidó tárgyú daljátékokba foglalta össze. Jakob áldozata, Szulamit itt kerültek először színre nagy tetszés mellett. A zsidó színház igazi nagy tartós sikerre azonban csak később virradt, amikor Goldfaden darabjaival Lengyelországba vonult, hol minden művével végérvényes diadalt aratott.

A Magyar Dalárda műkedvelői a színházban. Jelentettük már, hogy a temesvári Magyar Dalárda műkedvelői gárda lázasan készül a Meghalok című operettre, melyet február hó 23-án mutat be a városi színházban. Az előadás iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy a műkedvelői gárda ugyan csak a színházban megismétli az előadást. A második előadás február hó 26-án vasárnap este lesz. Jegyek már erre az előadásra is előjegyezhetők Rudas Bélánál, Hunyadi-ut 14. szám alatt.

Közgazdaság

Amerika nem ad már pénzt Európának, ami súlyos következményekkel jár

Temesvár, február 15.

A világháború befejezése óta a tönkrement és még ma is a krízis napjait élő Európának bankárja és hitelezője lett az Amerika, precízebben az Egyesült Államok, amely a legideálisabban tudta összehangolni a magángazdaság érdekeit az állami gazdasággal és ezáltal elérte azt a hihetetlen aranyu gazdasági fellendülést, amit az európai hatalmak évtizedek óta mulva sem fognak tudni tulszárnyalni. Amerika szimbolizálta a gazdag dollárnagybácsit, aki megjelent a teközlő fiú sivar és összerombolt hajlékában, hogy azt kiadós kölcsönökkel helyreállítsa és megindítsa a vérkeringést a tőkehiány következtében elhalásra kárhóztatott szervekben. Most azonban olyan hírek érkeznek, amelyekből keserű következményekre lehet számítani: a business drágább lesz. Az történt ugyanis, hogy a chicagói, richmundi és bostoni bankok után a newyorki Federal Reserve Bank is 4%-ra emelte a bankrátát, amikor éppen arról folytak komoly és eredménnyel kecsegtető tárgyalások, hogy Európa legszámottevőbb pénzügyintézet, az angol nemzeti bank esőkkenteni fogja a kamatlábát.

A kamatlábemelés nem idézett elő nagyobb árhullámzásokat Newyorkban, annál inkább éreztette lesújtó hatását az európai tőzsdéken, ahol az az általános vélemény alakult ki, hogy Amerika a jövőben korlátozni akarja a tőzsdéi, elsősorban pedig a külföldnek nyújtandó hiteleket. Hogy ez milyen hatással lesz a pénzügyekben szenvedő és eddig is csak a tengerentuli kölcsönök révén „szanáló” óvilágra, az még kiszámíthatatlan, de komoly pénzügyi körökben máris felve számolnak az inflációs idők fel-támadásával és annak kísérő, szomorú gazdasági tüneteivel. A berlini és nyomában a budapesti tőzsde is erőszéken reagált a newyorki kamatlábemelésre és legfőképpen az az optimista körökből eredő kombináció vizsgálja meg a pénzembereket, hogy a Federeal Reserve Bank rátaemelése csupán preventív intézkedés akar lenni az angol nemzeti bankkal szemben, nehogy az a Banque de France példáját követve leszállítsa a kamatlábát és ezáltal konkurrálhasson az amerikai kölcsönkibocsátó bankokkal.

A stabilizálás technikai részletei. Bukarestből jelentik: Tegnap a pénzügyminiszteriumban Bratianu Vintila miniszterelnök elnöklésével igen fontos tanácskozások voltak, amelyekben részt vett Kiriacescu a Nemzeti Bank alkormányzója, valamint Badulescu pénzügyi államtitkár is. A tárgyalásokon foglalkoztak a lei stabilizálásának a kérdésével, majd az alkormányzó jelentést tett az

ebben az irányban eddig elvégzett munkákról. A bizottság a jövő héten többször ül még össze és a közel jövőben már nyilvánosságra is hozzák a stabilizálás technikai részleteit is.

A csehszlovák-magyar régi koronatarozások rendezése. Nemrégiben beszámoltunk a szlovenszkozi pénzügyintézetek akeiojáról, amely Csehszlovákia és Magyarország között clearing forgalmat akar létesíteni és ilyen

módon rendezni kívánja a csehszlovák magyar régi koronatarozások egyeztetését. Budapesti illetékes helyen az ügyről a következőket mondták: A magyar bankok egyesülete elrendelte a csehszlovák-magyar régi koronatarozások újabb összeállítását, az anyag földolgozása után a magyar pénzügyminiszteriumtól, hogy engedélyezze a külön clearing-eljárást azokban az esetekben, ahol a felek egyike pénzügyintézet. A pénzügyminiszterium döntése még azért nem történt meg, mert megakarnák állapítani, hogy az ilyen egyezmény milyen hatással volna a többi adósokra és hitelezőkre. Valójában a régi korona-tarozások mindenképpen rendeződni fognak, mivel a magyar és a csehszlovák kormány ez irányban már érintkezése léptek egymással.

Irodalom

Előadás Adyról. Miután az előző 17-ére, péntek estére a Munkásotthonban tervbe volt előadva Gradiarriu Emil városi tanácsos betegsége miatt későbbi időpontra elhalasztott helyébe Franyó Zoltán író az annál idején elmaradt előadását ezen a napon tartja a Munkásotthon nagytermében „Ady”-ról. Szabad bement. Vendégeket szívesen látnak.

Az Arany János Társaság matiné. Az Arany János Irodalmi Társaság hosszabb hallgatása után ismét a nyilvánosság elé lép. A társaság a városi színházban március hó 4-én délelőtt tizenegy órakor nagyszabású matiné rendez. A műsor összeállításán, amely igen változatos lesz, most van folyamatban.

Mulatság

A Magyar Dalárda utolsó farsangja. A Temesvári Magyar Dalárda hagyókedden, február 21-én a Tiszai Kaszinó valamennyi termében álarcos és jelmezbált rendez. A rendezés állandó permanenciában van mert az a célja, hogy ez a mulatság méltó legyen a Magyar Dalárda hagyományaihoz. Jegyek elővételben Wiener Mór dr. ügyvéd irodájában a Dragalina-utca 3. szám alatt.

The First Banking Jazz. E név alatt alakult meg Temesvár legújabb zenekar, amelynek tagjai a Temesvári Első Takarékpénztár tisztviselői közül kerültek ki. Ez a zenekar, melyről szakértők a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak, szombaton mutatkozik be a TAC bálon. A rendezőség ezen a kiváló jazzbandán kívül az ötödik vadászrezd zenekarát is szerződtette. Hogy az álarcos bálokon gyakran előforduló indiszkrétciók elkerülhetők legyenek, az álarcos vendégek igazolatását maga a klub elnöksége fogja végezni. Mivel a mulatság szigorúan zártkörű, minden látogatónak érdeke hogy magával hozza a meghívóját mivel belépőjegyeket csak a meghívó felmutatása ellenében adnak ki. Meghívók azok részére, akik tévedésből nem kaptak, a TAC-nak a Palace-kávéházban levő helyiségében este hat és tíz óra között reklamálhatók. Ugyanott válthatók meg előre a belépőjegyek és a külön táncos jegyek. A nagy érdeklődésre való tekintettel mindenesetre tanácsos a jegyeknek előre való megváltása.

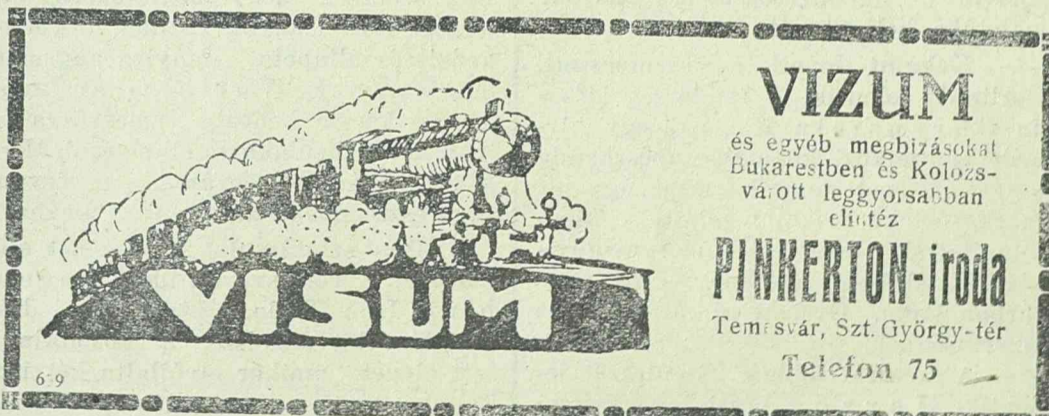
Tűzoltóbál. A temesvári önkéntes tűzoltóság évtizedek óta szokásos bálját ebben az esztendőben is megtartja. A bált szombaton, február hó 18-án tartják meg a Korona-szálló összes terméiben.

Azonnal bekölözhető

két és egy szobás házak havi lefizetésre is. Kővesut gyalogjáró fasorral ellátott házhelyek 2-3 évi 5-6 évi lefizetésre való felépítése iránt értekezni lehet intőzőségénél, a strand végén. (393)

valamint téglaházaknak

KARDOSTELEP

VIZUM és egyéb megbízásokat Bukarestben és Kolozsváron leggyorsabban elvégző PINKERTON-iroda Temesvár, Szt. György-tér Telefon 75

A világhírű

Dóni kozák-kórus

egyetlen hangversenye febr. 24-én

a Tiszti Kaszinóban

Jegyek Bánátnál

Glória jelmezeztéelye

febr. 21-én, kedden a Novotny-vendéglőben

pró hirdetések

Egy szó ára három lei, vasg betűvel öt lei. Legkisebb próhirdetés harminc lei, más keresőknek tíz szóig huszár.

Előfizetők abban a kedvezményben részesülnek, hogy az első előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közzé lehetnek egy tíz szóig terjedő próhirdetések.

Alkalmazás

Ázmeszternek felvétetik gyermektelen házaspár. Az asszony bejárónőnek. Zimmermann. III, Telek-utca 2. (528)

Átalabb perfekt minden szakkácsnőt, szerény és szorgalmasat, vidéki nagyobb háztartáshoz keresek szobaleány mellé. Csak jó bizonyítványokkal rendelkezők irjanak. Cim: Constantinovitsné, Vinga (418)

Román nyelvben perfekt gyakorlott gépirónó keresetik lehetőleg azonnali beépésre ügyvédi irodába. Cim a kiadóban. (470)

Lakás

Butorozott szoba, esetleg teljes elátással kiadó. Cim a kiadóhivatalban. (424)

Tiszta, csinos, különbejárt butorozott szoba csendes helyen, villamos közvetlen közelében azonnal kiadó. Reflektánsok címeiket adják le a kiadóban.

Üzlethelyiség Józsefváros, Eötvös-utcában azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. (404)

Motorkerékpár

javitások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Kis családi házat megvételre keresek lehetőleg az Erzsébet- vagy Józsefvárosban. Cimeket a kiadóba kerek. (468)

Eladó egy Hoffher Schranz Clajton Schuttleworth magánjáró cséplőgép teljes felszereléssel, nagyon jó karban. Egy Johnston aratógép ugyanott eladó. Burnáz Mihály, Temesmonostor. (467)

Házhelyek havi 400 leies r szletfizetésre kaphatók. Erzsébetváros, Josika-utca 4, jobbra. Délután 2-3 óra között. (288)

Keresek egy használt de jó állapotban levő kis személy szállító autót, lehet 1927-es „Ford”. Ajánlatok „Olcsó” jellegre a kiadóba kérek. (417)

Eladó ház kerttel és házhellyel a villamos mentén, azonnal. Tulajdonos: Gyárv. Fürdő-u. 12. (473)

Kis családi ház az Aradi-úton a Belvárostól 12 percre 1 cat. hold földdel sürgősen eladó. Ugyanott egy fajkecske eladó. Bővebbet Varga Istvánnál ugyanott. (394)

Különbéle

Gépszijakat a helyszínen is szakemberrel javít Elki szij- és otkészítők (a Sörgyárral szemben). (186)

Gyárnak alkalmas 2 nagy műhely, mellékkelhelyiségekkel kedvező feltételek mellett ki- vagy eladó. Ugyanott egy szép 1 szobás lakás is kiadó. Értekezés Józsefváros, Uri-utca 5, ügyvédi iroda. Tel. 23-88

Hercegnő és cigány szerelme

10

Az oszlopon egy hatalmas szíves plakát volt. A plakát szép daliás cigányférfit ábrázolt, a kép alatt pedig nagy betűkkel a következő írás ötlött Klára szemébe:

»Rigó, a világhírű cigányprimás.«

Rigó Janesi tehát Párisban volt. A plakát még azt is jelezte, hogy a nevezetes cigánybanda a Cirque d'Hiver helyiségeiben játszik.

Klára valósággal megdöbben, amikor a plakátot megpillantotta. A kocsinak megparancsolta, hogy álljon meg és aztán, mintha egy kicsit sétálni akarna, kiszállott a kocsiból és megállt a hirdető oszlop előtt, hogy azt a plakátot egy kissé jobban szemügyre vegye.

Mikor aztán néhány perc múlva ismét visszaült a hintóba, lelke és szíve teljesen nyugodt volt. Azonban akkor már bizonyos volt benne, hogy neki látnia kell Rigót és beszélnie is kell vele.

VI.

Estefelé bejött Klára szobájába a férje, Chimay herceg. Egy darabig mindenféle dologról társalogtak. Aztán a herceg az ablakhoz lépett és kifelé tekintett az utcára. Odakint erősen havazott.

Majd megfordult és odaszólt a feleségének:

— Ja, igaz, kedvesem, Chateaux márki vadászatra hívott meg és ma este kell a vonattal utaznom, hogy holnap reggel ott legyek a márki normandiai kastélyában.

Klára szemében fellobogott valami lidércfény. Ő, hiszen ma este így egyedül lesz és majd elmegy a Cirque d'Hiver előadására, ahol aztán megláthatja Rigó Janesit, a cigányprimást.

Még nem is ért rá azonban válaszolni a férjének, amikor ez újra megszólalt:

— Azonban azt gondolom, hogy legjobban tenném, ha nem mennék el a barátom vadászatára. Nézd csak, hogy odakint milyen hóvihár kezdődik. Ez az idő nem valami alkalmas vadászati kirándulásra.

Klárának csak egy biztató szavába került volna, hogy visszatartsa férjét attól, hogy elmenjen a vadászatra. A herceg talán várta is ezt a szót és örömmel jelentette volna ki utána, hogy szívesebben marad a felesége oldalán, semhogy elmenjen Normandiába. Azonban Klára nem mondta ki azt a marasztaló szót. Hiszen, ha kimondta volna, akkor a mai estéje nem lehetett volna szabad és abban az esetben nem mehetett volna el egyedül Rigó Janesit megnézni. Éppen ezért nemhogy marasztalta volna a férjét, hanem ellenkezőleg még biztatta is, hogy az idő dacára csak menjen el a vadászatra.

— Hát csak nem ijedsz meg attól a kicsi hótól. Meg aztán úgy tudom, hogy havas tájékon a vadászat nagyon kellemes.

Majd huncutul mosolyogva hozzátette:

— Tulajdonképpen magamnak is volna kedvem résztvenni egy ilyen vadászatban. Tudod, hogy Amerikában sokszor jártam vadászni.

— Nincsen ennél könnyebb dolog, vágott bele a herceg a felesége szavába — állt fel vadászatra, kedve-

sem, gyere velem és légy meggyőződve, hogy a márki igen örülni fog, ha elviszlek. Nagyszerű lesz, ha együtt megyünk erre a vadászkirándulásra, amely így sokkal kellemesebb lesz.

— Semmi körülmények között nem megyek, — válaszolta Klára — engem a márki nem hívatott meg és meghívás nélkül nem akarok elmenni.

— Hát akkor nincsen más hátra, aranyom, — mondta a herceg — mint hogy egyedül menjek. Azonban biztosítalak, hogy egy-két nap múlva újra itthon leszek és az egész idő alatt rád fogok gondolni.

— De, — szólalt meg újból a hercegnő — a mai estém különben sem szabad és így nem is utazhatnék el. Ma estére ugyanis elgérkeztem. Mint te is tudod, Printon Nelly, az én legkedvesebb newyorki barátnóm a szülőföldem jelenleg Párisban tartózkodik. Printonék, akik a Grand Hotelben laknak, ma este valamennyi Párisban tartózkodó newyorki tiszteletére teát adnak. Erről pedig nekem nem szabad hiányoznom.

— Az természetes. Csak kár, hogy Printonék olyan későn adják a teát és így este egyedül kell odamennem.

A hercegnő nevetett.

— Csacsikám, hát mi van abban, hogy egyedül megyek oda? Először nem is megyek gyalog, hanem autón. De még ha gyalog is mennék, az sem volna baj, hiszen nem őserdőn kell keresztülhaladnom, hanem a népes bulvárdon. De különben is, én már korán megyek Printonékhoz, hogy Nellyvel jól kidiskurálhassam magam, mielőtt a többi meghívott odaérkezik.

A herceg erre kiment a felesége szobájából, hogy megtegye a vadászatra az előkészületeit.

Nemsokára újból megjelent. Vadászruha volt rajta. Szeliden megcsókolta a felesége homlokát és aztán ajkai az ajkát keresték, azonban Klára ügyesen kisiklott a csók elől.

Ez volt az utolsó bizalmasság, ami a két házastárs között végbement.

A hercegnő férjének távozása után odalépett az ablakhoz és az utcára nézett. Ott kint a kapu előtt állott nagy autójuk. Láttá férjét, amint a kapu alól kilépett az utcára és beszállt a gépkocsiba, amely nyomban berregve megindult. Klára mindaddig nézett a robogó autó után, amíg az el nem tűnt szemel elől.

Azután egy darabig még jó sokáig elgondolkozva ült a szobájában. Nem is vette észre, hogy közben teljesen besötétedett. Gondolataiból csak akkor riadt fel, amikor bejött a szobalány és felgyújtotta a villanyt.

Azután parancsot adott a szobalánynak, hogy készítsen ki számára ruhát.

— Estélyi ruhát parancsol a hercegnő, — kérdezte a csinos szobacica — melyiket adjam? Az acélkék selyemruhát? A drappot? Az opálszínűt? Ezek mind olyan ruhák, melyeket a hercegnő még egyszer sem vett fel, hiszen csak tegnap hozta azokat a szabó.

A szobalány azonban igen elesodálkozott, amikor urnője meghagyta neki, hogy estélyi ruhák helyét egyszerű utcai kosztümöt hozzon be a számára.

(Folyt. köv.)

Tömegcikkek

faáruban olcsón és jól készülnek

Dóczy Árpád faárugyárában
Timișoara--Rónac, Strada Dr. Marinescu 10.
(Alami iskola mellett)

Kiadó

világos és száraz

szuterén helyiség

utcai bejárattal

Józsefváros, Preyer-utca 19/a
463

Üzletáthelyezés!

„LIBRO“

könyv- és papírkereskedés, kölcsön-
folyóiratok

febr. hó 20-án a Belvárosba
Lonovics-utca 1. szám alá
(a püspöki palotába)

helyeztetik át
TEL.: 23-37 TEL.: 23-37

A Niemetz csódtömeg kiárusítása

megkezdődött. E héten
csütörtökön, pénteken
és szombaton

mintegy 1000 db legfinomabb nemesis gyümölcsfa kerül eladásra. Bejárat Erzsébetváros, Korona-u. 25 alatt, a 3-as villamos végállomásánál. A jövő heti eladásokról külön hirdetés fog megjelenni. 414

REICHARD GYULA

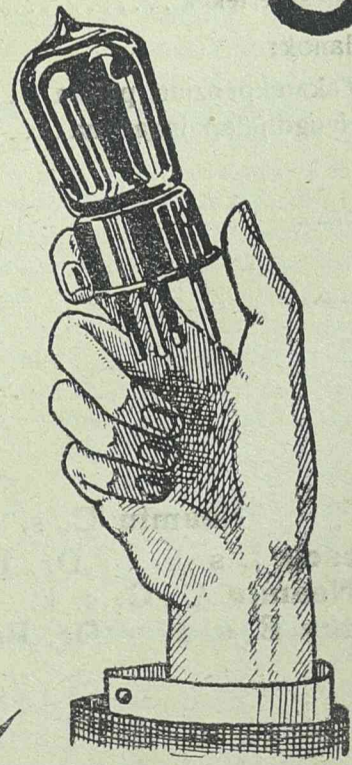
műbutor-kárpitos

Timișoara III, Rezső-utca 13

TELEFON: 22-13

Speciális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. (124)

RADIO

TUNGSTRAM

Meghívó.

A

Temesvári Első Takarékpénztár

i. c. részvényesei a

f. évi március hó 11-én d. e. 11 órakor

az intézet tanácstermében tartandó

82. évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívtnak.

N a p i r e n d :

1. Elnöki megnyitó.
2. Az Igazgatóság jelentése az elmúlt üzletévről. A mérleg előterjesztése.
3. A Felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény megadása az Igazgatóság és Felügyelőbizottság részére.
4. A tiszta nyereség felosztása.
5. Az alapszabályok módosítása.
6. A megüresedett igazgatósági tagsági helyek betöltése.
7. Egy felügyelőbizottsági tag megválasztása.
8. Előterjesztés és határozathozatal az alaptőke felemelésére vonatkozólag.
9. Esetleges indítványok.

Az Igazgatóság.

Az alapszabályok 14. §-a értelmében azon részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, kötelesek részvényeiket azok le nem járt szelvényeivel együtt 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt, azaz 1928 március 8-ig az intézet pénztáránál vagy a Banca Comerțului S. A. Craiova, pénztáránál letétbe helyezni.

Ha a közgyűlésen személyesen meg nem jelenő részvényes szavazati jogát meghatalmazottja útján kívánja gyakorolni, a meghatalmazott nevére szóló meghatalmazást legalább 3 nappal a közgyűlés előtt, vagyis 1928 március 8-ig a társaságnál letenni tartozik. (Alapsz. 15. §. 2-ik bekezdés.)

Szavazati joggal csak azon részvényes bír, akinek részvényei legalább 1927. december 31-ig nevére irattak. (Alapsz. 14. első bekezdés.)

A megvizsgált mérleg és a Felügyelőbizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság helyiségében kifüggesztettek és minden részvényesnek kérelmére kézbesítettek.

Vagyon

Mérleg-számla 1927 december 31.

Teher

Pénztár:			Részvénytőke..... 30,000.000.—				
Pénzkészlet.....	25,141.780.33		Tartalékalap.....	6,475.328.63			
Idegen pénznemek.....	812.021.—		Nyugdíjalap.....	1,077.000.—			
Követelések pénzüzeteknél.....	14,586.961.01	40,540.762	Kétes követelések tartalékalapja az				
Tárcaváltók.....		184,093.011	adótörvény 32. §-a értelmében ..	7,000.000.—	44,525.328	63	
Folyószámla követelések.....		169,589.685	Betétek könyvecskékre és folyószámlákban.....		304,547.993	08	
Jelzálog kölcsönök.....		3,680.658	Folyószámla hitelezők.....		5,775.116	—	
Értékpapírok:			Vissziszámítás.....		32,042.442	—	
Affiliációink részvényei.....	2,844.403.—		Forgalomban levő záloglevelek.....		3,558.350	—	
Különféle értékpapírok.....	3,992.372.47	6,836.775	Kezességek és óvadékok.....		8,664.175	—	
Kezességek — Óvadékok.....		8,664.175	Beszedési értékek.....		28,924.515	35	
Beszedési értékek.....		28,924.515	Átmeneti tételek.....		8,863.147	77	
Ingatlanok:			Nyereség:				
Takarékpénztári palota.....	894.106.88		Átmozgat az 1926. évről.....	100.027.22			
Nyugdíjalap ingatlana.....	149.190.—	1,043.296	1927. évi tiszta nyereség.....	6,374.784.96	6,474.812	18	
		443,372.880			443,372.880	01	

Timișoara, 1927. december 31-én.

A könyvelésért: Kratochvil O. s. k.
aligazg. könyvszakértő

Az Igazgatóság:

Neamțu C. s. k. elnök
 Dr. Baltescu J. s. k. Dr. Istfan P. s. k. Stachler A. s. k. alelnök Szelmann P. s. k. vezérigazgató
 Neamțu C. C. s. k. Dr. Miocu R. s. k. Jahner R. s. k. Kayser L. s. k. Marian E. s. k. Dr. Miclosi C. s. k.
 Pattyanzky E. s. k. Dr. Porumb N. s. k. Dr. Róna I. s. k. Negrescu C. s. k. Nicolau P. s. k. Papacostea P. s. k.
 Sescioreanu C. s. k. Skoday B. s. k. Wilhelm J. s. k.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A Felügyelőbizottság:

Dr. Lichtscheindl G. s. k. elnök
 Fiedler I. s. k. Popovici V. s. k. könyvszakértő S Benghe D. s. k. könyvszakértő Dr. Scheirich T. s. k. Ungár A. s. k. Winkler H. s. k.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a Helicon Bánáti nyomda részvénytársaságnál, Timișoara.